

Minningarorð um Hans Andreasen

Sunnudagin 11. januar bórast tey syrgiligu tíðindi, at Hans Andreasen var farin.

Hans hjá Óla, sum hann vanliga varð róptur, var føddur í Vági 28/3-1938, so hann var bert 48 ára gamal, nú hann so bráðliga doyði. Hans var sonur Almu & Óla Andreassen í Vági.

Aftaná skúlagongd í Vági fór hann til Danmarkar at ganga á Niels Brock, heimafturkomin arbeiddi hann í 2 ár á skrivstovuni hjá D.P. Højgaard á Toftum. Men kom síðani á skrivstovuna hjá SEV í Vági, har hann nú hevði arbeitt meira enn 26 ár. Hann metti til arbeiðis tórsmorgunin, men fór heim aftur, tí hann kendi seg ikki væl — og longu sunnudagin var hann ikki ímillum okum meira.

Ein stóðgar á og undrast yvir, hvussu lítið, ið okur menniskjur vita, tá ið ein maður, sum ikki sást hogg á fótí á, so skjótt kann verða ryktur burtur.

Av tí at bróðurin Pól og eg sótu á skúlabonki saman, so kom eg oftani í uppvøkstrinum í heimið hjá Almu og Óla. Nú eru 19 ár síðani Óli doyði, so tey flestu av hesum av hesum árum hava Alma og Hans verið tvey eini í húsi.

Hansara fráluku eginleikar, ið hann hevði fingið í veggugávu, komu honum til góðar í tí arbeiði hann røkti stóran part av lívi sínum, og var ongantíð neyðugt at hyggja aftur um aftur eftir tí, ið Hans læt úr hondum.

Hann gleddist um alt, sum kundi verða til gagns fyri Vágs bygd og ikki minst gleddi tað hann, tá stór útbýgging varð gjørd í tí felag hann sjálvur arbeiddi í, tá nýggja SEV-verkið varð bygt í Vági.

Hans hevði stóran áhuga fyri samfelagsviðurskiptunum, hann vaks upp í eini tíð, har broytingarnar í samfelagnum hava verið stórar. Hann duldi ongantíð, hvar hann stóð politiskt, og í 1962, tá ið menn tóku seg saman at stovna Javnadærfelag í Vági, var Hans ein av undangongummonnum, og varð valdur í fyrstu nevnd felagsins og hevur hann sitið so gott sum øll árin í nevndini. Hjá okum sum seinni komu uppi, hevur hann verið ein góður stuðul við millum øðrum sínum fráluka góða minni, hann var álítandi og dugdi at siga sína hugsan greitt við fáum orðum.

Stutt áðrenn júl hildu okur ein fund um ymisk viðurskiptir, og tá skjeyt Hans upp, at okur skuldu metast aftur aftaná nýggjár, men soleiðis bleiv ikki. Tað varnaðist ongan av okum, at so ikki skuldi verða.

Hann sat eisini í mong ár í Líkningsnevndini hjá Vágs Býráð, og tað røkti hann til fulnar, hjálpsamur sum hann altíð var, tá ið heitt bleiv á hann.

Hesar reglur eru ætlaðar sum ein seinasta tøk og ein stutt lýsing sum okur minnst Hans.

Týðiliga kom til kennar, hvussu høgt hann virdi og elskaði mammu sína, og tað verður tómligt nú hansara sessur stendur tómur í heiminum.

Ein heilsan til Almu, Martin og Pól við familjum og øll tit sum stóðu Hans nær, má Guð styðja tykkum í komandi døgum. Friðhalgað veri minnið um Hans hjá Óla.

H.

Ellisheimið í Havn:

Løntar sum kahútsgentur

Nakað fyrri júl stóð eitt lesarabráv í Dimmalætting og Sosialinum um arbeiðs- viðurskiptini á Ellisheiminum í Havn. Tað var eitt opið bræv til Tórshavnar Kommuna Starvs- og Tænastumannafelag, har starvsfólkini eru limir, og til Starvsmannafelagið, hvørs sáttmála starvsfólkini á Ellisheiminum verða lønt eftir. Brævið varð undirskrivað «arbeiðsfólk á Ellisheiminum».

Í brævinum varð Tórshavnar Kommunala Starvs og Tænastumannafelag lagt undir ikki at hava hjálpt starvsfólkunum at fáa ótølandi arbeiðs- og lønarviðurskipti í rætt lag. Sagt varð, at leiðslan ikki vil halda sáttmálan. Brævið endaði við ynskjunum um, at starvsfólkini kundu halda jól við virðing sum menniskju.

«Arbeiðsfólk á Ellisheiminum» fingi einki svar. Og sum skilst, er einki gjørt fyri at bota um viðurskiptini.

Tað arbeiða umleið 20 kvinnur á Ellisheiminum. Summar teirra arbeiða bara partíð. Arbeiðið teirra er at vera um og røkta tey gomlu, at gera reint og mat til teirra. Mat gera tær eisini til Umlættingarheimið, 28 búfólk eru á Ellisheiminum. Starvsfólkini halda seg vera ov fá, tí nóg meira tíð átti at

verið til at tosa við búfólkini.

Vaktarskipan vantar

Starvsfólkini eru ógvuliga ónøgd við, at tey onga rættliga vaktarskipan hava. Tær vita ongantíð í góðari tíð, nær tær skulu arbeiða, og nær tær hava fri. Og sum á øðrum stovnum á almennaokinum kunnu tær ofta verða kallaðar til arbeiðis, tá tær skuldu havt fri, tí tær eru so fáar. Á jølum og á nýggjárinum noyddust allar at arbeiða sum vanligan gerandisdag.

Útbúgving hava starvsfólkini onga. Tey hava biðið um at sleppa á skeið, men tað er ikki jattað teimum. Tey arbeiða við menniskjum og kenna tí stóran tørv á at læra nakað. RoynDIR eru ikki nóg mikið, halda tey.

Lørina eru tey stak ónøgd við. Tær, sum ganga náttarvakt, verða løntar eftir 7. lønarflokki hjá Starvsmannafelagnum. Tær, sum bara arbeiða um dagin, verða løntar eftir 5. lønarflokki. 7. lønarflokkur umfatar vanligja skrivstovufólk uttan útbúgving. Í 5. lønarflokki eru kahútsgentur og dreingir og lættmatrosar. Starvsfólkini á Ellisheiminum halda tað

vera lægið, at teirra arbeiði ikki verður meira virt, tí á Ellisheiminum hava tey stóra ábyrgd við 28 búfólkum. Nevnt verður, at ein, sum hevur arbeitt á Ellisheiminum í 16 ár framvegis er í 5. lønarflokki. Endalønin í 5. lønarflokki er 11.547 krónur, og tað er við 14 ára starvstíð. Byrjanarlønin í báðum lønarflokkum er undir 10.000 kr. Starvsfólkini fáa tó viðbotur fyri skeivar arbeiðstíðir.

Hvussu stórt trotið á starvsfólk er, duga tær, sum Sosialurin hevur tsað við, ikki at siga. Tað er ógjørligt at siga nágreiniliga, tá eingin vaktarskipan er, siga tær.

Gera reint um náttina

Fyri einum ári síðan var bara ein náttarvakt á Ellisheiminum. Tað hildu tær vera skilaleyst, og semja varð so gjørd við býráðið um, at tvær náttarvaktir skuldu vera. Ein varð tá flutt av dagvaktini til náttarvaktina. Tað hevði eisini við sær, at onnur náttarvaktin varð sett at gera reint, til stóran ampa fyri tey gomlu, sum vakna av ófriðinum. Onnur náttarvaktin noyddist eisini yvir á Umlættingarheimið at hjálpa, tá á stendur har. Sjálvst um umstøðurnar

eru vánaligar, støðast starvsfólkini.

— Vit eru sjálvandi góð við tey gomlu. Tað er jú tí, vit arbeiða á Ellisheiminum. Ellisheimið kundi verið eitt gott arbeiðsplass, men nú orka vit hetta ikki longur, siga starvsfólkini.

— Vit royndu at dylja fyri búfólkunum, hvussu ónøgd vit eru við arbeiðs- umstøðurnar, men sjálvandi merkja tey tað. Hvi skal alt vera galið á teimum stovnum, sum hava við gomul og sjúk at gera? Tey hava tað ikki uppiborið, siga starvsfólkini. Tey sipa til Almennastovuna, trotið á sjúkrasystur og sjúkrarøktarum o.a.

Gjordu semju í fjør

Eyðun Jensen, leiðari á býráðsins sosialu deild, vátta, at starvsfólkini ikki fáa hægri løn enn sáttmálin fyri 5. og 7. lønarflokki sigur. Men tað er sambært semju, sum varð gjørd fyri einum ári síðan millum býráðið og Tórshavnar Kommunala Starvs- og Tænastumannafelag. At so øll ikki eru nøgd við sáttmálan er ein annar spurningur. Hann sigur seg ikki vita annað enn, at sáttmálin verður fylgdur.

Tá sáttmálin varð gjørdur fyri einum ári síðan fóru lønirnar nóg upp, sigur Eyðun Jensen.

randi

Starvsfólkini gera tað, tey kunnu, fyri at tað skal vera hugnaligt hjá búfólkunum. Myndin er frá 50 ára haldinum á Ellisheiminum í august 1985.